

Sygnatura akt VIII C 707/15

(...)

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Kurdziel

Protokolant: Anna Dobrowolska

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2015 r. we Wrocławiu na rozprawie sprawy

z powództwa A. D. (1)

przeciwko Spółce Akcyjnej (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Spółki Akcyjnej (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki A. D. (1) kwotę 6.700 zł (sześć tysięcy siedemset złotych) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.552 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 1.200 zł kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu powódka A. D. (1) wniosła o zasądzenie na jej rzecz od strony pozwanej Spółki Akcyjnej (...) z siedzibą w W. kwoty 6.700 zł z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia 17 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu według norm.

Uzasadniając żądanie podała, że w dniu 12 lipca 2012 r. zawarła ze stroną pozwaną umowę ubezpieczenia autocasco (AC) obejmującą pojazd marki T. (...) nr rej. (...) na okres od 12 lipca 2012 r. do 11 lipca 2013 r. W okresie ubezpieczenia tj. w dniu 10 lipca 2013 r. powódka kierowała tymże pojazdem, jadąc w celach wypoczynkowych do miejscowości T.. Na trasie szybkiego ruchu nastąpiła kolizja tego pojazdu z sarną, czego następstwem był wyciek płynu z chłodnicy i liczne uszkodzenia w pojeździe. Powódka zgłosiła szkodę stronie pozwanej w dniu 16 lipca 2013 r., która obliczyła wysokość szkody według metody szkody całkowitej na kwotę 6.700 zł, jednakże następnie odmówiła wypłaty odszkodowania z umowy ubezpieczenia AC, podnosząc, że umowa ubezpieczenia została zawarta bez wykupienia ryzyka dodatkowego uwzględniającego przewóz osób, podczas gdy powódka wykorzystywała samochód do zawodowego, odpłatnego przewozu osób (taxi), powołując się na treść § 4 ust. 3 ogólnych warunków umów ubezpieczeń komunikacyjnych (zwanych dalej OWU). Powódka bezskutecznie wezwała stronę pozwaną do zapłaty odszkodowania pismem z dnia 14 listopada 2013 r. Powódka zarzuciła, iż przy zawieraniu umowy agent ubezpieczeniowy nie dołożył należytej staranności, wypełniając umowę w niedbały sposób, co skutkowało pominięciem wyboru „pojazd wykorzystywany jako taksówka osobowa lub do zarobkowego przewozu osób”, podczas gdy równolegle obowiązujące umowy ubezpieczenia OC i (...) były zawarte z taką opcją. Wszystkie te umowy były zawierane przez tego samego agenta J. L.. Powódka podnosiła też, że do wniosków o zawarcie umów OC, (...) i AC zostały dołączone dokumenty, z których wynikało zarobkowe wykorzystywanie pojazdu do przewozu osób, w polisie AC został też wskazany REGON powódki. Niezależnie od powyższego, powódka podnosiła, że w chwili zdarzenia pojazd nie był wykorzystywany do celów

zarobkowych, a zatem nieprawidłowe wypełnienie umowy nie mogło mieć wpływu na zakres odpowiedzialności strony pozwanej.

Strona pozwana Spółka Akcyjna (...) z siedzibą w W. w sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm.

Zarzuciła, że bez znaczenia pozostawał fakt, iż w chwili zdarzenia pojazd nie był wykorzystywany do celów zarobkowego przewozu osób, natomiast decydujące znaczenie ma treść umowy ubezpieczenia, w której nie wskazano przeznaczenia pojazdu i nie zawarto opcji zwiększonego ryzyka uszkodzenia lub zniszczenia takiego pojazdu. Nadto wskazała, że umowy ubezpieczenia OC i (...) były zawierane w innej dacie niż umowa AC i nie było winą agenta ubezpieczeniowego, jakie przeznaczenie przedmiotowego pojazdu wskazywała przy zawieraniu umowy AC sama powódka. Podała, iż składki ubezpieczenia AC w przypadku taksówek są znacznie wyższe od składek dla pojazdów wykorzystywanych do celów prywatnych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 września 2011 r. pomiędzy Spółką Akcyjną (...) z siedzibą w W. reprezentowaną przez przedstawiciela J. L. a A. D. (1) została zawarta umowa ubezpieczenia OC, AC i (...) i (...) na okres od 29 września 2011 r. do 28 września 2012 r. dotycząca pojazdu T. (...) nr rej. (...). W umowie tej wskazano, iż pojazd jest wykorzystywany jako taksówka osobowa. Do umowy tej nadto w dniu 29 września 2011 r. aneks, w którym wskazano, iż w pojeździe zamontowany został taksometr, kasa fiskalna i radio z przystawką.

Dowód: - polisa seria (...) z dnia 29 września 2011 r. – K. 19-20

- aneks do polisy – K. 21

W dniu 12 lipca 2012 r. pomiędzy Spółką Akcyjną (...) z siedzibą w W. reprezentowaną przez przedstawiciela J. L. a A. D. (1) została zawarta umowa ubezpieczenia AC i (...) na okres od 12 lipca 2012 r. do 11 lipca 2013 r. dotycząca pojazdu T. (...) nr rej. (...). Umowa była sporządzana przez J. L. poprzez wypełnienie przy zastosowaniu komputera odpowiedniego formularza, następnie wydrukowana i przedstawiona do podpisu powódce A. D. (1). Przy wypełnieniu formularza określono, iż umowa jest zawarta przez powódkę jako małego lub średniego przedsiębiorcę, tj. „osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą i ubezpieczającą pojazdy wykorzystywane do działalności gospodarczej, posiadającą poniżej 20 pojazdów wykorzystywanych do działalności gospodarczej”, natomiast nie zostało zaznaczone w odpowiedniej rubryce „Przeznaczenie pojazdu” fakt wykorzystywania samochodu jako taksówki osobowej. Wskazano, iż w pojeździe zamontowana jest kasa fiskalna, radio korporacyjne o wartości 2.000 zł. Przy zawarciu umowy dokonano oględzin samochodu i wykonano 4 zdjęcia. W chwili oględzin pojazd miał zamontowane oznakowania taksówki. Wysokość składki została jednostronnie skalkulowana przez J. L. bez przedstawienia powódce tej kalkulacji.

Dowód: - polisa seria (...) z dnia 12 lipca 2012 r. – k. 17-18

- zeznania świadka J. L. – K. 119

- przesłuchanie powódki – K. 119v

W dniu 10 lipca 2013 r. powódka wybrała się samochodem T. (...) nr rej. (...) do domku letniskowego swoich rodziców, położonego w miejscowości T..

Na trasie szybkiego ruchu doszło w tym dniu do zderzenia tego pojazdu z sarną, w wyniku czego powstały liczne uszkodzenia w pojeździe, w tym uszkodzeniu uległa maska silnika, zderzak przedni, tablica rejestracyjna, przednie osłony lewa i prawa, przednia blacha, krata wlotu powietrza, emblemat marki, reflektory przednie, prawy przedni klosz lampy kierunkowskazu, kondensator, krata dmuchawy, chłodnica z osłoną. W chwili zdarzenia pojazd nie był wykorzystywany do zarobkowego przewozu osób.

Dowód: - zeznania świadka A. D. (2) – k. 114

- zeznania świadka A. D. (3) – k. 114

- przesłuchanie powódki – k. 119v

Powódka zgłosiła szkodę ubezpieczycielowi w dniu 16 lipca 2013 r. Dokonana przez ubezpieczyciela wycena naprawy szkód określiła koszty usunięcia uszkodzeń netto na kwotę 14.445,09 zł, przy czym – wobec faktu, iż kwota ta przekraczała wartość pojazdu, ubezpieczyciel oświadczył, iż zasadnym jest przyjęcie metody wyceny według szkody całkowitej, określając wysokość takiej szkody na kwotę 6.700 zł, zastrzegając przy tym, że wypłata odszkodowania nastąpi po ustaleniu odpowiedzialności (...) S.A. za zgłoszoną szkodę

Dowód: - kalkulacja naprawy – k. 27-31,

- pismo (...) S.A. z dnia 22 lipca 2013 r.

Pismem z dnia 23 lipca 2013 r. strona pozwana zawiadomiła powódkę, iż odszkodowanie nie może zostać przyznane, gdyż umowa ubezpieczenia została zawarta bez wykupienia ryzyka dodatkowego uwzględniającego zarobkowy przewóz osób. Powołała przy tym treść przepisu art. 815 § 3 k.c. i postanowienia § 4 ust. 2 Ogólnych Warunków Ubezpieczeń Komunikacyjnych ustalonych uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z 31 stycznia 2012 r.

Dowód:- pismo z dnia 23 lipca 2013 r. – K. 64

§ 4 ust. 2 i 3 Ogólnych Warunków Ubezpieczeń Komunikacyjnych ustalonych uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z 31 stycznia 2012 r. stanowił, iż samochody osobowe o ładowności do 750 kg, wykorzystywane jako taksówki osobowe lub do zarobkowego przewozu osób nie mogą być objęte ubezpieczeniem AC, z zastrzeżeniem sytuacji ubezpieczenia tych pojazdów ze wskazaniem ich przeznaczenia za zapłatą podwyższonej składki ubezpieczeniowej.

Dowód: - Ogólne Warunki Ubezpieczeń – k. 50v

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne podlegało uwzględnieniu w całości.

Przy bezsporności wysokości uszczerbku w mieniu powódki wywołanego zderzeniem pojazdu z dzikim zwierzęciem z dnia 11 lipca 2013 r. obliczonego prawidłowo według metody szkody całkowitej na kwotę 6.700 zł, istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia kwestii istnienia oraz zakresu odpowiedzialności strony pozwanej za skutki zdarzenia z dnia 10 lipca 2013 r. w ramach zawartej pomiędzy stronami w dniu 12 lipca 2012 r. umowy ubezpieczenia AC, w kontekście okoliczności, iż w umowie tej nie wskazano, iż pojazd wykorzystywany jest jako taksówka osobowa.

W ocenie Sądu, fakt technicznego pominięcia w umowie ubezpieczenia z dnia 12 lipca 2012 r. rubryk części „Przeznaczenie pojazdu”, w których możliwa była zmiana domyślnie wpisywanego oznaczenia „-” znakiem „+” przy opcji „pojazd wykorzystywany jako taksówka osobowa lub do zarobkowego przewozu osób” nie mógł mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia. Należy bowiem podkreślić fakt, iż uprzednio ten sam pojazd był już ubezpieczony jako taksówka osobowa u tego samego przedstawiciela pozwanego ubezpieczyciela, zaś przy zawieraniu umowy z dnia 12 lipca 2012 r. dokonano oględzin i wykonano fotografie pojazdu, w którym zamontowane były widoczne oznaczenia TAXI. Nadto w umowie wskazano, iż powódka zawiera umowę jako przedsiębiorca, ubezpieczający pojazdy wykorzystywane do działalności gospodarczej, opisano przy tym, że w pojeździe zamontowana jest kasa fiskalna i radio korporacyjne. Dla obu stron umowy, w tym dla przedstawiciela strony pozwanej, było zatem przy zawieraniu umowy oczywiste, iż pojazd jest wykorzystywany do zarobkowego przewozu osób w ramach prowadzonej przez powódkę działalności gospodarczej. Fakt pominięcia odpowiedniej rubryki formularza przez wypełniającego elektroniczny formularz przedstawiciela ubezpieczyciela stanowił zatem oczywistą omyłkę, mającą charakter techniczny, a nie prawny. Według art. 65 § 2 k.c., w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy

aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu. W okolicznościach ustalonych na podstawie wiarogodnych zeznań świadka J. L. i przesłuchania powódki, której Sąd dał wiarę, Sąd przyjął zatem, iż zgodną wolą stron było objęcie pojazdu ubezpieczeniem (...) Casco. Przy wykładni reprezentowanej przez stronę pozwaną, należałoby przyjąć, iż umowa byłaby bezprzedmiotowa i została zawarta bez woli objęcia ubezpieczeniem AC określonego pojazdu – co pozostawałoby w sprzeczności z treścią samej polisy.

Strona pozwana w żaden sposób nie wykazała też, jakoby składka ubezpieczenia AC opłacona przez powódkę przy zawieraniu umowy z dnia 12 lipca 2012 r. była istotnie niższa niż składka, jaką należałoby opłacić w tej dacie w przypadku uwzględnienia wykorzystywania samochodu jako taksówki. Porównując umowy ubezpieczenia z dnia 29 września 2011 r. i z dnia 12 lipca 2012 r., należy stwierdzić, iż różnica w składkach AC wynosi ok. 350 zł, przy czym zmniejszenie składki może być uzasadnione spadkiem wartości samego pojazdu. Strona pozwana nie przedstawiła Sądowi żadnych dodatkowych okoliczności ani dowodów umożliwiających weryfikację twierdzenia, iż składka została skalkulowana bez uwzględnienia szczególnego wykorzystywania samochodu.

Nadto podkreślić należy, iż świadek J. L., przesłuchiwany na okoliczność, jakie znaczenie miałyby – w świetle ogólnych warunków ubezpieczenia - zawarcie umowy AC na pojazd wykorzystywany jako taksówka – bez uwzględnienia dodatkowego ryzyka związanego z takim wykorzystywaniem pojazdu – zeznał, iż w takim przypadku ochronie ubezpieczenia AC podlegałoby wykorzystywanie pojazdu w celu prywatnym.

Niezależnie od powyższego, należy stwierdzić, iż w chwili zdarzenia wywołującego szkodę, pojazd nie był wykorzystywany do celów zarobkowego przewozu osób, co zostało ustalone na podstawie wiarogodnych i spójnych zeznań świadków A. D. (2) i A. D. (3) oraz w oparciu o przesłuchanie powódki, której Sąd dał wiarę, albowiem wersja zdarzeń była konsekwentnie podtrzymywana przez powódkę od chwili zgłoszenia szkody i znajduje odzwierciedlenie w zeznaniach wiarogodnych świadków. Zeznali oni, iż do zdarzenia doszło w dniu 10 lipca 2013 r. podczas prywatnej podróży powódki do domku letniskowego jej rodziców, na trasie szybkiego ruchu. Powódka kierowała pojazdem, nie przewożąc innych osób. W tych okolicznościach powoływanie się przez ubezpieczyciela na wyłączenie odpowiedzialności z powodu rzekomego niewykupienia dodatkowego ryzyka było chybione.

Wobec powyższego, przy bezsporności kwoty należnej tytułem świadczenia z umowy ubezpieczenia, obliczonej przez samą stronę pozwaną, która w toku procesu nie kwestionowała wysokości własnej kalkulacji, Sąd uwzględnił żądanie w całości.

Powódka należycie sformułowała żądanie odsetkowe, albowiem odsetki należą się jej od dnia następnego po upływie ustawowego, 30-dniowego terminu, liczonego od dnia zgłoszenia szkody.

Sąd orzeczono jak w pkt. I. wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu zawarte w pkt. II wyroku znajduje uzasadnienie w treści art. 98 § 1 i 2 k.p.c., formułującego zasadę odpowiedzialności stron za wynik postępowania w aspekcie poniesionych kosztów. W skład zasądzonej z tego tytułu kwoty wchodziły: opłata od pozwu: 335 zł, koszty zastępstwa procesowego powódki reprezentowanej przez radcę prawnego 1.200 zł i opłata skarbową od dokumentu stwierdzającego pełnomocnictwo procesowe: 17 zł.